

Навчально-науковий інститут Філології та історії
Кафедра іноземних мов та методики викладання

Вступ до германського мовознавства

2025-2026 н.р.

Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Предметна спеціальність: 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Мова і література (англійська))

Статус дисципліни: вибіркова

Викладач: к. п. н., доцент Мілютіна Ольга Костянтинівна

Email: mylutina@gnpu.edu.ua

Консультації: щосереди, 13.00 – 14.00 (ауд.109, корп.7). Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Viber. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.

Кількість часу на вивчення

Лекцій	14 (денна) / 6 (заочна)
Практичних занять	14 (денна) / 6 (заочна)
Самостійна робота студента	92 (денна) / 108 (заочна)
Форма контролю	залік

ОК «Вступ до германського мовознавства» містить основні відомості про міфологію, побут і звичаї, релігію, суспільний лад древніх германців. Здобувачі освіти знайомляться з характерними рисами германських мов у складі індоєвропейської мовної сім'ї, з основними етапами розвитку германських мов і культур, з загальними (спільноіндоєвропейськими, спільногерманськими) та специфічними (індивідуальними) рисами кожної з германських мов. **Завдання** курсу – розкрити системні характеристики германських мов, основні положення порівняльної фонології і граматики германських мов, їх словниковий склад у нерозривному зв'язку з історією народів, матеріальною та духовною культурою; підвищити загальноосвітній рівень студентів, а також розвинути навички самостійної роботи з лінгвістичним матеріалом.

Мета вивчення курсу – ознайомити здобувачів освіти з загальними відомостями про специфіку германських мов як групи та про особливості історичного розвитку кожної германської мови з урахуванням групових зв'язків та тенденцій. Мета передбачає розширення культурного світогляду майбутніх фахівців, а саме: вивчення питань з історії давнього світу та середньовіччя,

нової та новітньої історії, ознайомлення з основними досягненнями світової науки і культури, з особливостями історії, географії, соціокультурного розвитку германських країн (Англія, Німеччина, Нідерланди, Данія та інші).

Передумовами вивчення освітньої компоненти є: вступ до спеціальності, латинська мова, практичний курс англійської мови, практичний курс німецької мови

У результаті вивчення курсу здобувач вищої освіти набуває загальні й фахові компетентності

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях професійної взаємодії, бути критичним і самокритичним.

ЗК 7. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

ФК 8. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі з метою інтерпретації та порівняння мовних і літературних явищ, використання різних методів і методик аналізу тексту.

Результати навчання

ПРН3 Знає мовознавчі й літературознавчі засади навчання іноземних мов та зарубіжної літератури, мовні норми, особливості використання мовних одиниць у соціокультурному контексті, мовний дискурс текстів різного стилю.

ПРН13 Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземних мов та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

Тематичний план

Тема		Години					
		денна			заочна		
		л	пр	ср	л	пр	ср
Змістовий модуль 1.							
Тема 1.	Германські мови та їх місце серед інших індоєвропейських мов.	2	2	7	1		10
Тема 2.	Германські племена та виникнення германських держав. Прагерманська мова та давньогерманські діалекти.	2	2	7	1		10
Тема 3.	Особливості розвитку давньогерманських мов. Давньогерманське письмо.	2	2	7	1		10
Тема 4.	Особливості лексичного складу давньогерманських мов.	2	2	7	1		10

Тема 5.	Фонетичні риси давньогерманських мов. Закон Грімма. Закон Вернера, аблаут, умлаут.	2	2	7	2	10
Модульна контрольна робота				8		9
Змістовий модуль 2.						
Тема 6.	Основні риси морфологічної будови та синтаксису протогерманської мови.	2	2	7	1	10
Тема 7.	Іменні частини мови. Відмінювання іменників, прикметників. Особові займенники. Числівники.	4	4	8	2	10
Тема 8.	Дієслівна система протогерманської мови. Сильні та слабкі дієслова в презенсі та претериті. Дієслово-зв'язка «бути» в презенсі та претериті. Аблаутивні ряди сильних дієслів.	2	2	7	2	10
Тема 9.	Сучасні германські мови.	2	2	7	1	10
Модульна контрольна робота/ Підготовка до заліку				8		9
Усього		20	20	80	6	108

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає підготовку до практичних занять, вивчення тем, переклад текстів і виконання практичних завдань, винесених на самостійне опрацювання, вивчення латинських віршів, молитов і крилатих висловів.

Список рекомендованих джерел

1. Андрушенко О.Ю. Вступ до германського мовознавства. Житомир: ЖДУ, 2010. 178 с. (науковий посібник з грифом МОН).
2. Кійко С.В., Кійко Ю.Є. Вступ до германського мовознавства: навч. посібник. Чернівці: ЧНУ, 2022. 226 с
3. Левицький В.В. Основи германістики. Вінниця: Нова школа, 2006.

Додаткова література

4. Левицький Ю.М. Мови світу. Львів: Місіонер, 1998.

Інформаційні ресурси

1. Жлуктено Ю.О., Яворська Т.А. Вступ до германського мовознавства: <http://inmo.org.ua/assets/files/Vstup%20do%20herm.%20movoznavstva.pdf>
2. Дрогомирецький П.П., Данилюк І.І. Вступ до германської філології: <http://194.44.152.155/elib/local/1165.pdf>

3. Андрушенко О.Ю. Вступ до германського мовознавства: https://www.academia.edu/3215562/Introduction_to_Germanic_Linguistics_Вступ_до_германського_мовознавства_
4. Луньова Т.В. Вступ до спеціалізації: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4882/1/Lunjova6.pdf>
5. Hartwig S. All In The Language Family: The Germanic Languages: <https://www.babbel.com/en/magazine/germanic-languages/>

Політика курсу

У процесі навчання здобувачі освіти отримують необхідні знання в результаті відвідування аудиторних (лекційних і практичних) занять. Деякі аспекти винесені на самостійне вивчення. Підготовка до виконання модульних контрольних робіт передбачає повторення та поглиблений розгляд вивченого матеріалу.

Організаційні та навчальні обов'язки здобувачів освіти:

- На практичні заняття приходити попередньо підготовленими: самостійно опрацювати лекційний матеріал, рекомендовану літературу, за потреби – підготувати необхідні дидактичні матеріали та виконати практичні завдання.
- Не пропускати заняття без поважної причини та не спізнюватися.
- Дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці.
- Ставити запитання, цікавитися додатковими відомостями, сучасними науковими знаннями з предмета й консультуватися з викладачем.
- Аргументовано відстоювати свою думку стосовно тематики занять, якщо вона не збігається з думкою викладача.
- Звертатися до викладача за додатковими роз'ясненнями, якщо деякі питання були недостатньо повно висвітлені на лекціях.
- У випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перескладання тем.
- Вчасно складати й перескладати відповідні теми.
- Пропущене практичне заняття необхідно відпрацювати в позааудиторний час у формі співбесіди, самостійного виконання практичних завдань.

Політика щодо академічної доброчесності:

Здобувачі освіти керуються нормами ПОЛОЖЕННЯ про дотримання принципів академічної доброчесності в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка (<https://drive.google.com/file/d/1OvkdtmHZncMFI3jDEMuWR6Wag4TVxUsO/view>). У процесі навчання забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Система оцінювання курсу

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з курсу «Латинська мова» здійснюється відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка (<https://drive.google.com/file/d/18xFIDwqd2ztgkiWeJ5UtnU9ZQgyhlM9l/view>)

Форми та методи контролю успішності навчання

Вид контролю	Методи
Поточний контроль (здійснюється під час проведення навчальних занять)	Усне або письмове опитування, тестування, контроль практичних навичок.

Контроль за самостійною (індивідуальною) роботою	Усне або письмове опитування, контроль читання, презентація вивченого матеріалу
Модульний контроль	Тестування, контрольна робота
Рубіжний контроль (проміжна атестація)	Тестування, контрольна робота, усне опитування
Підсумковий семестровий контроль: Залік	Здійснюється на підставі результатів виконання здобувачем освіти певних видів робіт на практичних заняттях.

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано», «не зараховано»), 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F); загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається на основі середньозваженого бала за національною шкалою.

Система оцінювання (критерії оцінювання та шкала оцінювання) із дисципліни «Вступ до германського мовознавства»

В Університеті використовується накопичувальна система оцінювання. Бали за підсумкову семестрову атестацію виставляються на основі отриманих результатів поточного контролю з використанням 100-бальної шкали і шкали ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) (<https://drive.google.com/file/d/1njGxMP0R9IEV8G38denY5fXGZe2WDdfH/view>).

Форми і методи проведення контрольних заходів та критерії оцінювання виконання того чи іншого завдання поточного або підсумковою контролю визначаються кафедрою, вносяться до робочих навчальних програм і доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру.

Критерії оцінювання навчальних досягнень магістрів в англомовній комунікативній діяльності

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Рівні навчальних досягнень
1	2	3
90-100	A	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями Здобувач освіти виконує всі завдання для самопідготовки до практичних занять, за рекомендованою літературою вивчає теоретичні питання, винесені на самостійне опрацювання; виконує й у встановлений термін складає індивідуальну роботу. Здобувач освіти самостійно осмислює теоретичний матеріал, доповнює його, використовуючи різні прийоми опрацювання науково-навчальної літератури (конспект, план, тези, опорні матеріали), використовує їх у розв'язанні проблемних завдань; самостійно виконує творчі практичні завдання.
82-89	B	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження

		Здобувач освіти виконує всі завдання для самопідготовки до практичних занять, за рекомендованою літературою вивчає теоретичні питання, винесені на самостійне опрацювання; виконує й у встановлений термін складає індивідуальну роботу, звертаючись за консультацією до викладача.
74-81	C	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками Здобувач освіти самостійно або звертаючись за консультацією до викладача, осмислює теоретичний матеріал лекцій, доповнює його, використовуючи різні прийоми опрацювання науково-навчальної літератури (конспект, план, тези, опорні матеріали), використовує їх у розв'язанні проблемних завдань; виконує творчі практичні завдання за аналогією до опрацьованих колективно.
64-73	D	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками Здобувач освіти виконує всі завдання для самопідготовки до практичних занять, за рекомендованою літературою вивчає теоретичні питання, винесені на самостійне опрацювання; виконує й у встановлений термін складає індивідуальну роботу, звертаючись за консультацією до викладача.
60-63	E	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній Здобувач освіти виконує більшість завдань для самопідготовки до практичних занять, за рекомендованою літературою вивчає теоретичні питання, винесені на самостійне опрацювання, виконує й здає індивідуальну роботу, звертаючись за консультацією до викладача. Здобувач освіти без допомоги викладача не може осмислити теоретичні питання, звертається за консультацією до викладача, знає напам'ять визначення основних понять (менше 50 % від загальної кількості), які вивчаються в курсі практичної граматики англійської мови, з допомогою викладача виконує практичні завдання репродуктивного змісту; допускає помилки (не більше ніж 50 % випадків від запропонованої кількості) під час виконання репродуктивних тестів множинного вибору
35-59	FX	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни Здобувач освіти не виконує більшості завдань для самопідготовки до практичних занять, не вивчає теоретичні питання, винесені на самостійне опрацювання, не виконує й у встановлений термін не здає індивідуальну роботу. Здобувач освіти без допомоги викладача не може осмислити теоретичні питання, не знає напам'ять визначення основних понять (менше 50 % від загальної кількості), які вивчаються в курсі практичної граматики англійської мови, з допомогою викладача виконує практичні завдання репродуктивного змісту; допускає помилки (більше ніж 50 % випадків від запропонованої кількості) під час виконання репродуктивних тестів множинного вибору

1-34	F	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни Здобувач освіти не виконує завдань для самопідготовки до практичних занять. Здобувач освіти без допомоги викладача не може осмислити теоретичні питання, не знає напам'ять визначення основних понять, які вивчаються в курсі практичної граматики англійської мови, з допомогою викладача виконує практичні завдання репродуктивного змісту; припускається помилок (більше ніж 75 % випадків від запропонованої кількості) під час виконання репродуктивних тестів множинного вибору.
------	---	--